

HALÁSZ RITA

Csak az előző nap nehéz

Novella, melyben a hallgatóság eredeti vagy átírt formában Németh Gábor mondatait ismerheti fel az *Ez nem munka* című 2017-ben megjelent kötetből. A felolvasás végén lehet szavazni, hány ilyen mondat hangzott el. Aki eltalálja, vagy a legközelebb jár az igazsághoz, egy Melbát kap ajándékba, hogy Garaczi is meg legyen ebben az írásban ilyen módon idézve és így mindkettőjüknek boldog születésnapot kívánjak.

Mottó 1.

„De lám az idő furcsa dolog.
Ameddig itt van, észre sem vesszük,
De ha egyszer elmúlt, nem érzünk mást, csak őt.”
(Hugo von Hofmannstahl: *A rózsalovag*, 1. felvonás,
fordította: Mesterházi Máté)

Mottó 2.

„Minden perc ajándék, röhögött magán a Privát”
(Németh Gábor: *Ez nem munka*)

Alszom, mint a mormota, mikor becirpeg az okostelefon. 6:05. Felveszem a köntösöt, kislattogok a konyhába, tizenöt lépés. Leülök az asztalhoz, az államat támasztva bámulom Óbuda panelrengetegét. Úgy nyolcéves lehettem, amikor kitaláltam az ilyesmi hazárdot. Lépések a sarokig, kiszóródott szotyola a földön, mennyi van még hátra. Ha rám jött a halálosdi, bárhol találtam alkalmas számolhatót. Évek óta nem jutott eszembe.

A faliórára nézek. 10:30. Hihetetlen, hogy így elment az idő, mondom magamban, hiszen az előbb még úgy éreztem, előttem az egész délelőtt, és ha előttem az egész délelőtt, az majdnem azt jelenti, előttem az élet, mert délelőtt az ember úgy érzi, bármire képes, legyen szó akár az előző este az asztalon hagyott szennyes edények, tányérok, evőeszközök mosogatógépbe való bepakolásáról, a fürdőszobai kis szemetes kiürítéséről, a már különválogatott, de csak behajigált műanyag hulladék akkurátus összehajtogatásáról vagy arról, hogy megöntözze a kissé hervatag bazsalikomot és felsöpörje az előszobát. Bármire képes, olvashat, jógázhat, összeírhatja a legfontosabb teendőit, az összeírás előtt meditálhat, vagy meditálhat az összeírás után is, ránctalanító szérumot kenhet a szeme alá, elküldhet egy régóta halogatott e-mailt, felvarrhat egy gombot, leszaladhat körömcspeszt venni a férjének, és a lányának tusfürdőt, szendvicseket is csinálhat, vitaminokat vehet be egymás után, csupa lehetőség, de nekem mindjárt indulnom kell, és mégsem csináltam semmit, semmi hasznosat, mert három és fél órával ezelőtt belebambultam Óbuda paneltömbjeimbe, átgondoltam az aznapi, a másnapi az ezen a héten és a következő hónapban esedékes tennivalóimat, és a biztos tudat, hogy így kell majd leélnem az életet, egyre jobban felhergelt.

Meg kéne öntözni a bazsalikomot, de nem öntözöm meg, mert ahhoz fel kéne állni, egész pontosan meg kéne emelni a fenekemet, a széket elcsúsztatni a szőnyegen

és csak utána felállni, a mosogatóhoz menni, három lépés, talán csak kettő, megereszteni a csapot, a kancsóba vizet önteni, vissza két lépés, mégis inkább három, virágot locsolni, összesen mondjuk kilenc másodperc. Kilenc másodperc elég hosszú idő, Usain Bolt például körülbelül kilencvennégy métert fut ennyi idő alatt. Ha tevékeny lennék, el tudnék számolni az idővel, nem kérdezném, hova tűnt, nem mondanám, hogy elrohant, elment, elrepült, de nem tudok elszámolni, mert itt ülök, az idő meg csak úgy folyik, igen, az idő ilyen, folyik, pereg. Az idő úgy tesz, ahogy mindig is szokott, én vagyok hát az, aki megváltoztam. A lustaság a lelkem legmélyéig kibélel, onnan szívárogo szét, átjárja az egész testemet, egyenletesen és kérlelhetetlenül.

A férjem kijön a konyhába, ránézek, őrület, hogy rohan az idő, mondom, ne aggódj, rajtad nem látszik, válaszolja. Vizet hoz, megszámlolom, egy-kettő-három lépés oda, két lépés vissza, vajon miért eggyel kevesebb, de úgy is kérdezhetném, odafelé miért eggyel több. Jól aludtál, kérdezi, miközben megöntözi a bazsalikomot, két másodperc, nem igazán, válaszolom. Megsimogatja az arcomat, holnap már jobb lesz. Nem hiszek neki, megismétli. Holnap jobb lesz, tudod, csak a megelőző napok a nehezek. Csak az előzők, mormolom magam elé.

Szerinted, kérdezem a férjemet, aki a kávéfőzőnél ügyködik, tányérra kekszet rak ki, és az ollót felakasztja a helyére, szerinted nem lehet, hogy én egy született, zsigeri semmittevő vagyok? Hogy egész életemet a semmittevés leleplezésének bonyolult algoritmusai szervezték, hogy a három állást is azért vállaltam, nehogy kiderüljön, mennyire lusta vagyok?

Nem válaszol. Nem mondja, hogy dehogy életem, nem vagy te zsigerileg semmittevő, minthogy lehet, épp az ellenkezőjét gondolja, életem társa nagyon is egy zsigeri semmittevő, gondolhatja így, mindenesetre nem válaszol, csak hosszan megölel, egy-kettő-három-négy-öt-hat, és én arra gondolok, bármi is a válasz, ezt innen, a mostból már alig lehet megérteni.

Hétre itthon leszek, mondja, és az ajtóhoz lép. Már mész is, kérdezem, a telefonomat nézem, fél tizenkettő, nem emlékszem semmire az elmúlt órából. Valaki lopja a perceket, pedig tudjuk, minden perc ajándék. Ugye nem csinálsz meglepetésbulit, kérdezem, amikor lenyomja a kilincset. Nem csinállok, válaszolja. Ígérd meg. Megígérem. És szólj a gyerekeknek, nehogy elfelejtsék. Szólok. Torta azért legyen. Torta lesz. De ne olyan számos gyertyát vegyél. Vegyek negyvenkét gyertyát? Miért vennél negyvenkettőt? Negyvenegyét vegyél. De negyvenkettő lesz holnap, mondja, és hirtelen nem tudom, csak ugrat vagy tényleg annyi leszek, és ha így van, hova tűnt ez az egy év, és miért nem emlékszem semmire, miért folynak össze a napok, a hónapok, nem emlékszem, hogy kimondtam volna valaha is azt a szót, hogy negyvenegy. Jól emlékszem a harminckilencre, a negyvenre, de a negyvenegy nem rémlik, nem dereng, mintha átaludtam volna az elmúlt évet, persze a karantén, mondhatnád, de nem vagyok benne biztos, hogy ez az igazság, hogy ez lenne a magyarázat. Az idő változott meg vagy én változtattam meg őt?

A férjem elengedi a kilincset, visszajön, megpuszil. Szép szám a negyvenkettő, mondja, de én csak hallgatok, és amikor újra lenyomja a kilincset, azt mondom, olyan furcsa ez a nap, ő biztat, ne aggódj, holnap már jobb lesz. Bezárja az ajtót, és én nem számlolom a lépéseit.